

Maakondliku omavalitsuste liidu probleemid täna ja võimalikud lahendusteed

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Association of Local Authorities of Rapla County

Silvi Ojamuru

Raplamaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht

Üldiselt

- ❖ Eestis on alates 1993.a ühetasandiline omavalitsussüsteem. 227 omavalitsust
- ❖ 15 maakonda
  - ❖ Riigivõimu esindaja on maavanem oma kantseleiga
  - ❖ Omavalitsuste maakondlikud liidud on vabatahtlikud MTÜ-d (vastav seadus), sisuliselt koostööinstitutsioonid-klubid oma liikmete huvides
  - ❖ Kõik omavalitsused pole liitude liikmed
- ❖ Üleriigilised omavalitsuste liidud
  - ❖ Eesti Linnade Liit (ELL)
  - ❖ Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL)
  - ❖ Eesti Omavalitsusliitude Ühendus (EOÜ)

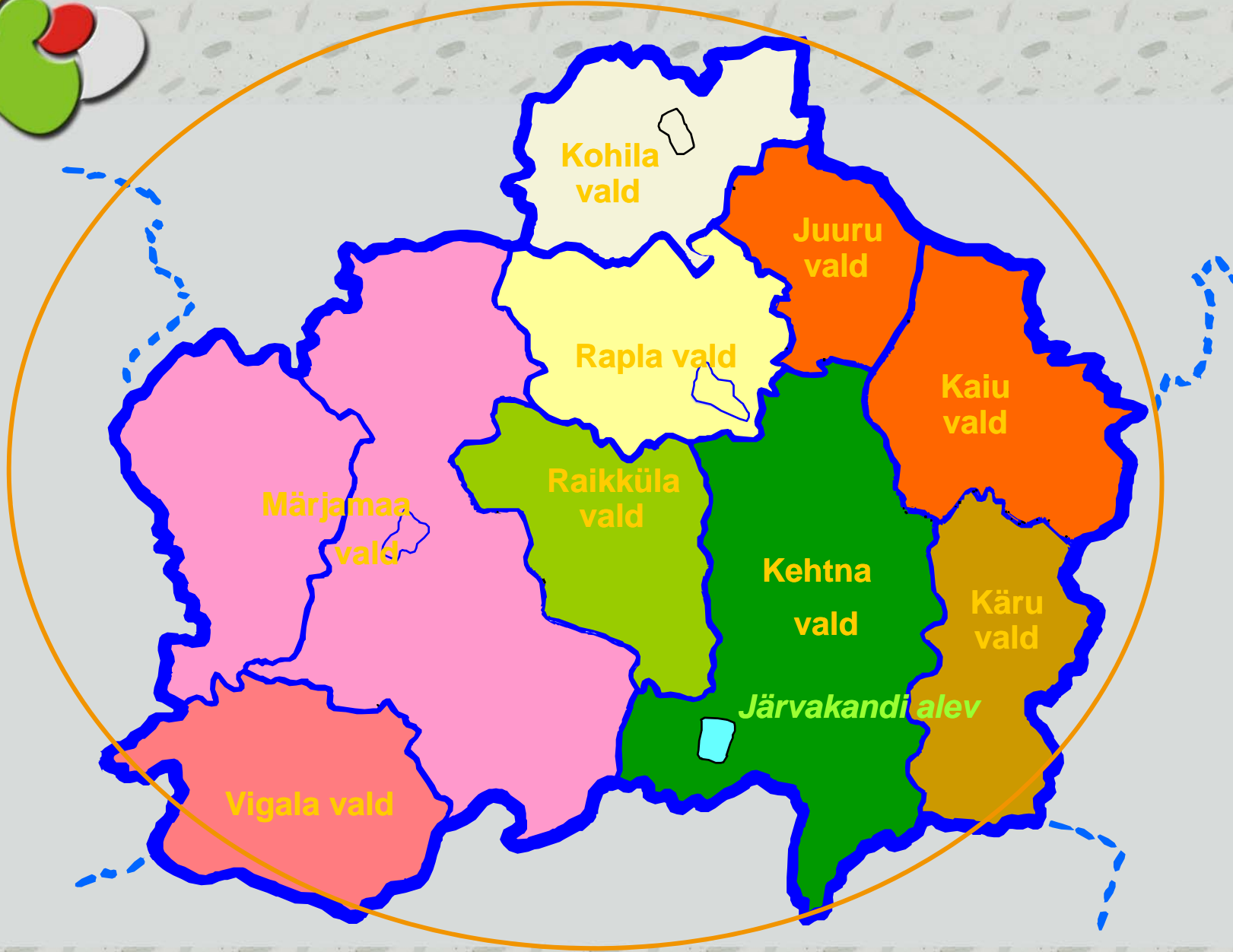
... üldiselt

- ❖ Probleemid regionaalhalduses on tekitanud palju probleeme nii maavalitsustele kui ka maakondlikele omavalitsuste liitudele

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Association of Local Authorities of Rapla County

Probleemid regionaalhalduses (maakonna tasandil)

- ❖ Maakonna tasandil puudub elanike ja regiooni huvides otsustav, korraldav, toimiv ja vastutav institutsioon:
  - ❖ maavalitsuste õigusi on kärbitud, otsustusmehhanismid ning rahalised vahendid sisuliselt puuduvad;
  - ❖ omavalitsuste liidul puuduvad õiguslikud alused teha korralduslikke otsuseid;

... probleemid

- ❖ Maakondades on hulk eluvaldkondi, kus ühised maakondlikud korraldusmehhanismid puuduvad üldse või on halvasti korraldatud:
  - ❖ Hariduskorraldus – koolivõrgu kavandamine, kutse- ja karjäärinõustamine, õppenõustamine ...
  - ❖ Tervishoiukorraldus - esmatasandi arstiabi, maakonnahaigla, kiirabi ...
  - ❖ Kultuurikorraldus – ühiste ettevõtmiste kavandamine, nõustamine, maakonna maine..
  - ❖ Ühistranspordi korraldamine – erinevate transpordiliikide ühildamine, õpilastransport...
  - ❖ Jäätmemajandus – ühised registrid, jäätmejaamad .
  - ❖ Infokorraldus – andmebaasid, andmete võrdlemine

Mis on maakondlikes liitudes hästi?

- ❖ Teotahe, pühendumus, tahtmine teha enamat;
- ❖ Regulaarne ühistegevus – nõupidamised, istungid, info- ja teabepäevad, koolitused ..
- ❖ Liitude loodud maakondlikud ühisasutused – maakondlikud arenduskeskused, turismiühendused, noorte nõustamiskeskused, ühistranspordikeskused, õpilasmalevad ....
- ❖ Maakondlikud ühisüritused - tunnustusüritused, spordivõistlused, laulu- ja tantsupeod, vabaõhuetendused, festivalid, messid, õpilaste aineolümpiaadid...
- ❖ Maakondlikud ühisprojektid – jäätmekeskused, koolitused, tööhõiveprojektid, IKT projektid

Mis on maavalitsustes hästi?

- ❖ Kompetents nii järelevaleve kui arendustegevuse alal
- ❖ Veel on alles palju häid ja koolitatud spetsialiste – arendustegevuse ja planeeringute alal, IKT, rahanduse, hariduse, sotsiaalhoolekande, maareformi ..... alal
- ❖ Tahetakse maakonna küsimustega tegeleda

Maakondlike liitude probleemid

- ❖ erinevad tegutsemise ja rahastamise põhimõtted – 15 erinevat mudelit
- ❖ puuduvad õiguslikud alused haldusülesannete täitmiseks – vabatahtlik ühendus;
- ❖ ühekülgne ja ebapiisav rahastamine - liikmemaksud ja projektide vahendid;
- ❖ ebamäärane regionaalhalduslik seisund;
- ❖ pole partneritena keskvõimu poolt eriti aktsepteeritud;
- ❖ üleriigiline koostöö juhuslik ja nõrk;
- ❖ ebapiisav rahvusvaheline koostöö.

Võimalikud lahendusteed

- ❖ Maakondlike omavalitsusliitude regulaarne koostöö keskvalitsusega, eriti siseministeeriumiga – vastavad kohtumised, õppepäevad, seminarid, ühisprojektid, tööruhmad jms.
- ❖ Tihedam ja tulemuslikum koostöö kõigi maakondlike omavalitsusliitude vahel
- ❖ Tulemuslikum rahvusvaheline koostöö
- ❖ Maakonnatasandi avaliku halduskorralduse – regionaalhalduse ümberkorraldamine, sh
  - ❖ maakondlike liitudele avalik-õigusliku staatuse omistamine;
  - ❖ maakondlike haldusülesannete täitmine anda koos vajalike ressurssidega maakondlikele liitudele

... lahendusteed

- ❖ Maakonna tasandil on vaja halduskorralduslikku selgust – aeg on otsustada! Võimalused:
  - ❖ **1 ½ omavalitsuslik mudel** - maakonna kui omavalitsuste koostööpiirkonna elukorralduslike ja arenguliste küsimustega hakkab tegelema maakondlik omavalitsuste liit ja riikliku järelevalvega maavalitsus
  - ❖ **Kahetasandiline omavalitsussüsteem** – rahva poolt valitud volikogu ja maavalitsus. Riiklik järelevalve suuremate ringkondade korraldada!

... lahendusteed

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Association of Local Authorities of Rapla County

- ❖ **Otsustajatel on vaja otsustada, et maakondlikest omavalitsuste liitudest (ja maavalitsustest) ei lahkuks teotahtelised juhid ja spetsialistid**
- ❖ **Otsustajatel on vaja ka vastutada – nii tehtud kui ka tegemata jäänud otsuste pärast!**

Raplamaa Omavalitsuste Liit
Association of Local Authorities of Rapla County

Täna tähelepanu eest!